

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 400 Lei.
pe un jumãtate de an 200 Lei

Abonamentele se plãtesc nu-
ni înainte!

Inscrisã în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Tãrnava-Micã sub Nr. 3-1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAȘ, jud. Tãrnava Micã. Telefon Nr. 68.

ANUNȚURI ȘI RECLAME

Un șir Corp V, adicã de lãrgimea a
doi milimetri, Lei 15 Lãrgimea de
1 centimetru Lei 60.

Credința noastră

Suntem un neam deprins cu necazul și cu suferința. Așezați în calea tuturor răutăților, noi am avut de luptat, dela început, cu greutăți mari. A trebuit să înfruntăm nãvãlirile popoarelor barbare, să ne pãrãsim de mulțori avutul și să luãm calea codrilor, când nu mai puteam sta în calea urgiei dușmanului. Am fost robiți, bãtuți, pãrinții ne-au fost chinuși, întemnițați, trași pe odatã ori spãnsurați. Toate le-am cunoscut în cursul veacurilor, dar niciodatã n'am desnãdãjduit.

Au trecut peste noi stãpãniri puternice și mari, cari au încercat să ne facã una cu pãmântul, dar n'au izbutit.

La dreptatea noastră noi n'am renunțat. Am știut să rãbdãm și să credem. Aceastã credință ne-a pãstrat, ne-a dat tãria sufleteascã de a rãbda și aștepta dreptatea.

Am suferit, am tãcut și am așteptat, dar n'am fost niciodatã fricoși și lași. Nu ne-am temut de moarte, ci atunci când a trebuit, am știut și să murim pentru dreptul nostru.

Istoria ne este martorã dreaptã, de cum suntem, ce știm și ce putem să facem. Pentru lucruri nedrepte noi n'am tras niciodatã sabia. Ne-am apãrat numai sãrãcia pãmântului nostru, nevoile și neamul. N'am rãvnit la ce a fost al altorã. Niciodatã n'am dorit să ne așezãm stãpãni pe avut strein, chiar când alții ne-au chemat.

N'am făcut-o, pentru cã am știut cã este un lucru nedrept și cã Dumnezeu nu lasã nedreptatea nepedepsitã.

Așa am fost în trecut și așa suntem și azi. Strãbunii ne-au învățat să suferim în tãcere, să credem în dreptatea dumnezeescã, să așteptãm, și atunci, când vine vremea, să ne ridicãm cu toții, să lovim nãpraznic, pe cei cari nu ne-au crușat și să ne facem dreptate.

Aceastã învățaturã noi n'am uitat-o, nici azi.

Pomenirea episcopului Ioan Bob

Duminecã, 19 Septemvrie, scriitorii și poeții ardeleni grupați în jurul ziarului „Ardealul” din București, au aranjat, la Mediaș, o frumoasã șezãtoare literarã. În cadrul acestei șezãtori au făcut și pomenirea episcopului Ioan Bob. Sfânta liturghie a fost slujitã de pãr. canonic Augustin Folea, trimisul Preaveneratului Consistor Arhiepiscopesc, de pãr. Eugen Ciungan și de pãr. Valeriu Stoian. Rãspunsurile au fost date de corul „Doina Tãrnavelor” sub conducerea dlui Mititelu. Dupã sfânta liturghie s'a slujit un parastas pentru odihna sufletului marelui episcop român. A vorbit, apoi, pãr. canonic Augustin Folea, lãudãnd gândul bun al scriitorilor ardeleni de a pomeni pe episcopul Bob, care a fost și un luptãtor național. A continuat pãr. Dr. Coriolan Suciu, directorul Liceului „Sf. Vasile”, arãtând pe larg întâmplãrile marelui episcop. La sfãrșit pãr. Ciungan a mulțumit oaspeților cari au fost de față la aceastã pomenire. Dupã masã a avut loc șezãtoarea literarã, cu un program de coruri și poezii originale.

Sãrbãtoarea Astei

Sãmbãtã și Duminecã, în 25 și 26 Septemvrie, s'a ținut la Sibiu adunarea generalã a „Astrei”, adecã a „Asociației pentru literaturã romãnã și cultura poporului român”.

În vremurile bune aceastã adunare era o mare sãrbãtoare pentru toți Românii din Ardeal. De când a fost ciopãrțit Ardealul și au fost despãrțiti frații de frați, adunãrile generale ale „Astrei” s'au ținut numai la Sibiu fãrã paradã, fãrã adunare mare de cãrturari și lipsind cu totul țãranii, în semn de protest pentru marea nedreptate fãcutã neamului românesc.

Sãmbãtã dupã amiazã la orele 4 s'au ținut douã conferințe, în sala cea mare a Prefecturii, una de cãtre dl profesor Dr. Octavian Lupaș din Arad, despre felul cum trebuie organizat cercul cultural, și a doua de cãtre dl profesor Dr. Gheorghe Dragoș din Brașov despre propășirea noastră economicã. La aceste douã conferințe atãt de interesante au luat parte foarte pușinã lume.

Seara la ora 8 s'a ținut ședința comitetului central la care au luat parte și I. P. S. arhieriei celor douã biserici și domnul Dr. Iuliu Maniu, fost prim-ministru. S'au desbãtut acolo afacerile mai importante ale „Astrei”.

A doua zi a început cu sf. liturghie în amãndouã bisericile romãnești, în biserica parohialã de lângã Tãbin slujind însuși I. P. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu, înconjurat de II. Sa Dr. Victor Macaveiu, pãr. canonic Gheorghe Dãnilã, pãr. protopop Victor Aaron și preoții din Sibiu. Ședința a deschis-o dl Dr. Iuliu

Moldovan președintele „Astrei”. Au salutat apoi „Astra” I. P. S. Mitropolit Dr. Nicolae Bãlan al Sibiului, I. P. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu, administrator apostolic al Mitropoliei Blajului, dl general Macici în numele armatei, dl general Manolescu în numele Caselor Naționale din Vechiul Regat și dl rector al universității din Cluj-Sibiu Dr. Iuliu Hașiegan.

Dupã citirea rapoartelor adunarea generalã s'a închis, hotãrãndu-se ca viitoarea să se ținã unde va hotãri comitetul central și încã cu mare pompã, luând parte și poporul.

16.000 de liturghii

În ziua de 8-21 Septemvrie 1898, care dupã calendarul vechiu era Sãrbãtoarea Nașterii Preacuratei Fecioare Maria, Înalt Preasfințitul Valeriu Traian Frențiu, Episcop al Orãzii, administrator Apostolic al Arhidiecezei Blajului, a fost hirotonit întru preot, la Lugoj, prin punerea mânilor episcopului de cuvioasã pomenire Dumitru Radu. A implinit prin urmare 45 de ani de preoție.

De atunci, Înaltpreasfințitul Pãstor și Pãrinte a slujit sfânta liturghie în toate zilele, când nu era împiedecat.

Cel pușin 16.000 de sfinte liturghii a adus pãnã acum la altarul Domnului, pentru pacea a toatã lumea..

Ajute-i Domnul, să mai aducã încã multe-multe. Sã-i dea Domnul putere și tãrie trupeascã și sufleteascã, la mulți ani, pentru binele sufletesc și trupesc al turmel pe care o pãstorește, și spre mãrirea lui Dumnezeu și a bisericii pe care o cãrmuește.

Întru mulți ani, Stãpãne!

Preotul Dr. N. Lupu

GRAUNTE SUFLETEȘTI

Pecetea dumnezească a sf. Scripturi

Când vrem să dăm un copil la o școală mai înaltă sau la o meserie, trebuie să-i procurăm mai multe acte. Astfel are lipsă de extras de botez dela preot, extras de naștere dela notar, certificat de sănătate dela doctor, certificat școlar dela învățător și altele, fără de cari nu se poate. Și fiecare act ni-l dă o autoritate aparte, care după ce a terminat actul de făcut, trănțește sigilul pe el, căci fără acest semn al sigilului, actul ar fi fals. Prin urmare, care este rostul sigilului? Acela, de a convinge pe oricine, că în actul eliberat de autoritatea cutare, este vorba de un lucru adevărat și deci așa și este obligat oricine să-l socotească.

Dumnezeu a descoperit oamenilor învățătura Sa din sf. Scriptură cu scopul, ca să învețe la bine neamul omenesc. Dar Dumnezeu, după ce a descoperit această învățătură, nu s'a mulțumit cu atâta, ci a căutat să și convingă pe oameni, că El este acela care le-a descoperit-o. Și de ce aceasta? Pentru că oamenii în urma acestei arătări, au fost obligați

să primească adevărurile descoperite. Căci dacă Dumnezeu n'ar fi arătat neamului omenesc că El e cel care le descopere înalta învățătură, oamenii n'ar fi fost obligați s'o primească. Inșă după ce le-a arătat, ei au fost și sunt obligați a o ține.

Cum a arătat Dumnezeu oamenilor, că El e acela care le descopere învățătura sfântă? Apoi prin anumite semne, cari aveau de scop, să arate limpede neamului omenesc acest lucru. Firește că însușirea fundamentală a acestor semne trebuia să fie însușirea de a convinge. Cu alte cuvinte, omul la vederea acelor semne convingătoare, să rămână pe deplin lămurit despre dumnezeirea învățaturii descoperite. Ori aceste semne convingătoare prin cari Dumnezeu și-a sigilat învățătura descoperită de El, *sunt minunile și profețiile*, în urma cărora omul a fost totdeauna convins că nu e vorba de o învățătură falsă dată de profeți mincinoși, ci de învățătura adevărată descoperită de însuși Dumnezeu, prin profeții Săi și prin Fiul Său.

Au fost însă și profeți mincinoși? Da. Bunăoară pe vremea lui Ilie, cari au izbutit pentru o vreme să tragă poporul pe partea lor. Ce a făcut atunci

Ilie prorocul Domnului, decât că a spus celor 450 de preoți păgâni și de profeți mincinoși, să aducă jertfă lui Dumnezeu. Și dacă învățătura lor e adevărată, Dumnezeu le va trimite foc din cer. Inșă focul nu mai venea. Până când la jertfa lui Ilie, deși vărsase apă multă pe locul unde avea să-i ardă jertfa, Dumnezeu i-a aprins o numai decât. Poporul atunci a nimicit pe toți profeții mincinoși, ascultând apoi. Ori focul din cer pentru jertfa lui Ilie adusă numai de Ilie a fost o minune, prin care Dumnezeu a convins pe deplin poporul, că învățătura descoperită, lor, prin Ilie, este din cer și ei sunt obligați a o asculta, precum suntem și noi.

Să ne silim deci a trăi în învățămintele sfintei Scripturi, pe cari profeții noștri se silesc să le tâlcuie prin predici cât mai limpede în fiecare Duminecă și sărbătoare.

Păr. Octavian Fullcea

De prin sate

Din Bărghiș, Tr.-Mare

Ziua de 11 Septembrie a fost o zi de aleasă bucurie pentru credincioșii noștri din Bărghiș, Tr.-Mică, bucurie prilejuită de vizita I. P. S. Episcop Dr. Valeriu Traian Frentiu, în drum spre Alțina, unde a oficiat sfințirea noii biserici. Credincioșii uniți, în frunte cu preotul lor păr. Filip Crișan, reprezentanții autorităților și ai celorlalte biserici, au primit pe înaltul păstor cu toată dragostea. După cuvântul de bun sosial păr. Crișan, I. P. S. a vizitat biserica, binecuvântând credincioșii.

A doua zi I. P. S. Sa a vizitat credincioși din cătunul Ville, întărindu-i în credință și dându-le prețioase sfaturi pentru viitor.

Duminecă, ziua a treia a vizitației canonice, I. P. S. Sa a slujit sf. liturgie; a binecuvântat casa credinciosului Traian Iovanaș, a cărui oaspe a fost în timpul vizitației.

După masă la casa parohială, I. P. S. Episcop a primit pe șefii autorităților și pe reprezentanții celorlalte religii din comună.

Zilele acestea au fost pentru credincioșii parohiei zile de sărbătoare sufletească și multă bucurie.

Vizita canonică

a P. S. Dr. Ioan Bălan, Episcopul Lugojului, în com. Nădlac, jud. Arad

P. S. Sa Dr. Ioan Bălan, Episcopul unit al Lugojului, călcând pe urma marilor arhierei ai neamului, caută ca să coboare în mijlocul turmei, ca să-i cunoască necazurile, să-i aline durerile și mai ales să-i întărească în credință.

În cadrul acestor vizitații canonice a fost cercetată, în zilele de 17, 18 și 19 Septembrie, frunțașă comună Nădlac, județul Arad.

Ilustrului arhieru i-s'a făcut o primire frumoasă din partea credincioșilor.

În acest drum de apostolie P. S. Sa a fost însoțit de către păr. Dr. Nicolae Brînzeu, prepozit capitular, Ștefan Bălan și Ploscariu canonici, S. Lor Dr. Teodor Voștinariu pro-

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI“

Coboară toamna

Coboară toamna leneșă prin foi
Cu soare palid și cu neguri moi,
Vântul împletește 'n dimineată
Mohorâte rugi pentru schimbări
[la față,

Plătește codrul zării, frunze de
[aramă,

Tristețile din inserări ne cheamă,
Singure, pe dealuri, viile
Mai mustesc în cupe veseliiile.

Prin nopțile de păcură și nori
Trec nesfârșite șiruri de cocori—
Și cum vâslesc spre geana zării
[triste

Par fluturări domoale din batiste.

Coboară toamna leneșă prin foi
Cu agonii și nesfârșite ploii.

TRAIAN DRAGOȘ

Domnii și țărani

Pe cumătra Antimie o știu de când eram mic. Este o femeie, căreia nu-i este scumpă vorba, căci toată ziua bate din gură ca o meliță.

Carte nu știe, dar toate ar vrea să le rânduiească și așeze după placul ei. Nu se împacă, mai ales, cumătra Antimie, cu domnii. Socotește că ei n'au nici un rost și nici nu vrea să audă vorbindu-i-se de domni. De multeori ajungeam la ceartă cu dumneași, când ne întindeam prea mult la vorbă, pe chestia „domnilor“.

Eram la săpat în „Dealul lui Brânzeu“. O căldură de te topeai, nu altceva. Din porumbiștile înalte abia zăreai câte un cap de om tradit de muncă și necaz. Printre alții ce erau la săpat era și cumătra Antimie.

— Doamne! Doamne! Incepea ea. Că tot muncești și iar muncești, și tot n'ai nimic. Oare alții cum au de toate ce le trebuie și nu lucră nimic?

— Care-s aceia, cumătră?

— Da... toți domnii, mance-i amarul să-i mance! și ar da Dumnezeu să moară toți.

— Noa ia, să vedem cumătră pe rând, care să moară!

— Mai întâi popa: el să moară? dac'ar muri toți din toate satele, ce ar mai fi de noi? ar fi ca în Rusia; și apoi Dumneata ai spus ieri-alaltăieri, că să ne ferească Dumnezeu să nu vie Rușii pe aici...

— Ba nu! nu! mă întrerupse ea. Popa, învățătorul și chiar și notarășu să nu moară, că fără ei oricum dar tot e rău în sat.

— Dar șeful postului de jandarmi, să moară?

— Acela da, și încă minteni să moară, că și el a fost cu preceptorul când mi-au luat perinile.

— Bine cumătră, dar dacă moare el, cine mai ține paza în sat totdeauna? Cine are grije, să nu facă oamenii atâtea prostii la crășmă la Damineci, sărbători și când plouă?

— Las' las', că și el bea în rând cu ei la Teofil și cum să mai aibă grije atunci de ei?

— Dar când se bat feciorii din sat, cine-i desparte? Cine a prins ieri pe Tărcău, tocmai când fura cucuruz din pod dela Sofia lui Lăcustă? Nu șeful de jandarmi? La cine alcargă lumea

imediat, când are vreo neplăcere și nu răzbește singur? Nu la șef!

— Noa bine! noa! să nu moară nici el! dacă ți-ai bătut gura atât pentru el — răspunse cumătra cu gura de jamătate.

— Dar advocații să moară, cumătră?

— Să moară! să moară! că ăștia sunt între oameni ca neghina în grâu.

— Bine cumătră, dar oare nu la el ai fost și l-ai „părât“ pe Ion al Popii când ți-a furat lănel din „Părăul șesului“? Nu cu ajutorul advocatului l-ai câștigat pe Ion? Oă dacă nu, știu eu bine, că atunci îl câștigai dumneata singură, când ajungeam eu rege...

(Are dreptate! așa-i! așa-i! bravo! întăresc ceilalți lucrători cu fețele arse de soare).

Oare nu la notarul public din Mediaș te-ai dus dumneata acum cinci ani când ți-a murit badea Gligor, ca să aranjezi cu moșia în așa fel, ca mai târziu să nu vie alții și să ți-o ia, spunând că nu este a ta?

Cine le făcea oare acestea? Crezi că le făcea Maria Șonului, ori Lina lui Orbeiu? Cine?

Pagina agristului

Lupta împotriva divorțului

Popoarele se înalță sau coboară, după cum se înalță sau coboară nivelul familiei. Monseniorul Gibier, spune că aproape toate relele care sfâșie societatea provin dela acelea ce sfâșie familia. Unul dintre aceste rele este și *divorțul*.

Legea dumnezeiască osândește divorțul. Această lege a răsunat deasupra leagănului neamului omenesc. Zidind Dumnezeu pe strămoșii noștri, pe Adam și pe Eva, i-a unit prin căsătorie și le-a spus că vor fi amândoi ca două membre într'un singur trup: „și vor fi amândoi un trup“. Dar vai, omul în cursul veacurilor a stricat legea lui Dumnezeu; ce a unit Dumnezeu, omul a desfăcut.

A trebuit să vină Mântuitorul în lume și să restaureze legea dumnezeiască. Să deschidem sfânta Scriptură și să cetim mai întâiu la sf. Evanghelist Marcu, cap X. verset 2—9: „Și apropiindu-se fariseii l-au întrebat (pe Isus): „Oare slobod este bărbatului să-și lase femeia?“, ca să-l ispitească. Iar el răspunzând, le-a zis: „Ce v'a poruncit Moise?“ Și el au zis: „Moise a îngăduit să se scrie carte de slobozenie, și să o lase“. Și răspunzând Isus, le-a zis: „După învârtoșarea inimii voastre v'a scris porunca aceasta. Insa dela începutul facerii, bărbat și femeie l-a făcut Dumnezeu. Pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup. Drept aceea mai mult nu mai sunt doi, ci un trup. Deci ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă“. Și să cetim la sfântul Evanghelist Luca, cap XVI, verset 18, unde spune Mântuitorul: „*Tot cel ce și lasă femeia și ia alta, preacurvește și cel ce ia pe cea lăsată de bărbat, preacurvește*“. Reiesă dar limpede, că divorțul e osândit de legea dumnezeiască.

Totuși pentru cei ce nu cunosc bine sfânta Scriptură s'ar putea naște o greutate, cetind textul dela sf. evanghelist Matei (XIX, a): „Oricine își va lăsa femeia, fără numai pentru curvie, și va lua, alta preacurvește“ și cel ce ia pe cea lăsată, preacurvește.

Înțelesul acestui text este că

păcatul soției poate să-i îndreptățească îndepărtarea, dar îndepărtarea aceasta nu aduce cu sine și divorțul. Cu alte cuvinte: din cauza preacurviei unui soț, soțul lovit poate cere despărțirea de pat și masă de soțul păcătos, dar *nu* poate deveni liber spre a se recăsători. Căsătoria între creștini, încheiată în fața Bisericii, este o taină și această taină nu se poate desfăcea decât numai prin moartea unuia din soți. (Vezi epist. sfântului Apostol Pavel către Romani, cap VI, v. 2—3)

Biserica Catolică, adevărata Biserică fondată de Mântuitorul nostru Isus Cristos, a păstrat neatinșă învățătura dumnezeiescului ei Fondator. Dela sfântul Petru și până'n zilele noastre, până la Pius al XII lea, ea a osândit mereu, prin gura Papilor și a conciliilor ecumenice, divorțul. Și ce n'a făcut ea pentru nimicirea acestui rău? Ea s'a ridicat contra lui Constatin cel Mare, contra regilor vizigoți, contra regilor Angliei și Franței, contra împăraților Germaniei care au introdus divorțul în legile lor, după exemplul păgânilor, reamintindu-le cuvintele Scripturii: „*Ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă!*“ Ea a lăsat mai bine să se despartă dela sânul ei de mamă, țări întregi, decât să lase o cirtă sau o iotă din legea dumnezeiască. Ea a jertfit mai bine Anglia și o mare parte din Germania, decât să calce legile inviolabile ale căsătoriei.

— Și dacă astăzi mistunile catolice pătrund așa de anevoios la unele popoare civilizate cum sunt Japonzii, cauza este că Biserica nu cedează nimic din legea dumnezeiască a căsătoriei. Răutatea divorțului este din cale afară de mare; prin divorț în loc să se pună o stavilă desfrâului, i-se dă noui puteri. Cum spunea un medic într'o zi: „prin divorț se dă cea mai mare incurajare desfrâului!“ Prin divorț se înjosesc soții de căsătorie, răpindu-le cinstea și farmecul tinereții și se lasă în părgăinire creșterea copiilor. O statistică arată că dintre 100 copii aparținători unor familii divorțate 76 au trecut prin fața judecătorilor, fie pentru fapte rușinoase, fie pentru furt, fie chiar pentru ucideri și alte fărâdelegi.

Divorțul a început să se înstăpânească și în moravurile noastre! E o nenorocire dintre cele mai dârze. Va trebui să-l

combatem pe toate căile legale și cu toate mijloacele drepte. În chip deosebit va trebui să amintim mereu celor ce vreau să divorțeze, că legea dumnezeiască este limpede de tot: „*Ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă!*“ Crima divorțului se răzbună totdeauna, încă în lumea aceasta: Cel ce divorțază e mereu ch'nuit de conștiință, că a desfăcut ceea ce Dumnezeu a împreunat; divorțării ajung la o viață ușoară: mulți devin bețivi și curvari și-și pierd orice nume bun; cei ce au divorțat și s'au recăsătorit civil sau la religii streine, care contrar legii lui Dumnezeu admit divorțul, nu mai pot primi nici o taină și nici o binecuvântare din partea Bisericii, atâta vreme cât stau în fărâdelegi; mai mult: sunt considerați de concubini, iar copiii născuți în concubinaj sunt declarați de nelegiuți și altele multe de acest fel.

Ca niște soți să n'ajungă la divorț, e bine că, înainte de căsătorie, să se gândească bine ce fac, să vadă dacă au chemarea de a se căsători și dacă se iubesc sincer, iar odată ce s'au căsătorit, să urmeze cum se cuvine legile lui Dumnezeu.

Cețiți și recitiți aceste cuvinte celor ce știți că sunt ispitiți de gândul divorțului și faceți-i să înțeleagă legea dumnezeiască, pe care n'o poți călca fără a li greu pedepsit: „*Ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă!*“

Prof. Ioan Vultur
secretar agrist

Belșug de legume

la Blaj

Legumele sunt o bunădată. Multe mâncări se pregătesc numai din legume, iar altele, fără legume nu sunt bune, n'au gust plăcut și nu se pot mânca.

Pentru bunădată ce o cuprind, toți oamenii se trudesc să le cultive. Si nu-i gospodar bun acela care n'are în grădină și câte-va atrături de legume.

Mai ales astăzi, când greutățile sunt așa de multe și scumpele este așa de mare, legumele sunt o comoară.

Și acela care a arătat cea mai adâncă înțelegere pentru aceasta comoară e I. P. S. Episcop Valeriu Traian Frențiu dela Blaj. Înalt Prea Sfinția Sa încă astă primăvară a chemat pe toți conducătorii Internatelor școlilor din Blaj la un sfat și le-a cerut, ca în grădinile și fermele pe care le au să cultive legume multe, pentru ca în toamnă să aibă cel puțin atâtea, încât să nu trebu-

iască să mai cumpere de pe piață. Sfatul a fost ascultat și conducătorii Internatelor s'au pus pe lucru.

În grădini și la ferme au cultivat tot felul de legume, așa că au nu numai câte le trebuie pentru internate pe întreg anul, ci le și întrece.

Grădina și ferma Seminarului teologic — din hotărul com. Sâncel cu un pământ destelenit, din anul acesta, — a dat recoltă foarte bună. Legumele au crescut și s'au dezvoltat așa de frumos, încât rămâi nimit când le vezi.

Tot aici s'a mai găsit și un dovâcel de 20 kgr. greutate.

Sunt tot deirândul busăți de roșii cari au o jumătate de kilogram, s'a găsit una care a cântărit 820 grame. Au mai cultivat la fermă și floarea soarelui pentru oleiu și am văzut flori mari cât o rotulă de plug, iar cele cari au ațimea de câte o jumătate de metru sunt foarte numeroase.

De pe un jgâr de floarea soarelui, cât s'a semănat în anul acesta, se nădăduște o recoltă de cel puțin 100 feldere semință, ori poate chiar 150 feldere. S'au semănat și 4 feldere de cânepă, cari au dat 21 clăi și 30 mănși, precum și 6 kgr. de in, care a dat 9 clăi și 6 mănși. Cănepa și inul se vor folosi pentru țesutul sacilor și a ștergătoarelor de vase și pentru sloază.

În grădina din Veza a Internatului „Vancean“, care încă din anul trecut a început să fie cultivată sistematic, s'au produs atâtea legume, că pot să și vândă. Numai semință de ceapă au cules reci de kilograme. Aici se află și pomi mulți, cărora li-s'a dat cea mai mare îngrijire, așa că au roadă foarte îmbelșugată.

Ferma Internatului Școlii Normale de băieți este așa de bine cultivată, că stărnește uimirea și lauda tuturor cari o văd. Aici legumele s'au produs cu atâtea belșug, că nu numai poate prevedea Internatul pe anul întreg, dar sunt și întrecătoare.

În grădinile Internatului Școlilor secundare de fete, a Școlii de Gospodărie, a Școlii Tehnice Industriale, asemenea și a Liceului Comercial s'au produs aproape toate legumele de cari au nevoie peste an.

Chiar și în grădina mitropolitană, dată în grija profesorului Aurel Micu dela Școala Normală de băieți, s'au produs legume, tot așa de frumoase și de timpurii ca pe vremea, când o cultivau grădinarii bulgari.

Acest lucru bun îl urmează și armata. Reg. 40 Artilerie din Blaj își cultivă toate legumele de cari au nevoie în grădinile proprii.

În felul acesta, atât școlile cât și armata fiind aprovizionate cu legume din grădinile și fermele proprii, orașenii și toți accia cari n'au grădini își pot cumpăra legumele trebuincioase de pe piață,

O lege la care nu ne puteam aștepta

Prin decretul lege din 21 Septembrie 1943, dl ministru al Culturii Naționale și al Cultelor a făcut următoarea modificare la legea cultelor din 22 Aprilie 1928

DECRET—LEGE

pentru completarea art. 37 din legea pentru regimul general al Cultelor

Art. I. Dispozițiunile art. 37 din legea pentru regimul general al Cultelor din 22 Aprilie 1928, se completează după cum urmează:

„Comunitățile bisericești locale își pierd dreptul lor de proprietate și posesiune asupra bunurilor respective, când majoritatea credincioșilor lor a trecut la comunitatea locală a altui cult.

In acest caz bunurile trec de drept la patrimoniul comunității bisericești locale a majorității credincioșilor cultului părăsit, fără nici o despăgubire.

Art. II. Orice hotărâri judecătorești, chiar definitive, contrare dispozițiilor prezentei legi sunt nule de drept.

Art. III. Părțile interesate vor putea invoca dispozițiunile art. 2, pe calea contestației la executare sau pe calea dreptului comun.

topopol unit al Aradului, Ioan Mitruț preot în Pecica, Augustin Pantea preot în Șeitin, Tufescu prim-notar conzistorial și Dr. I. Deliman.

In seara zilei de 17 Septembrie, P. S. Episcop a slujit vecernia, predicând despre curățenia creștinească.

Hotărârile de primă instanță, pronunțate în procesele intenționate conform prevederilor acestui articol, sunt executorii.

Art. IV. Orice dispozițiuni de lege sau regulament contrare legii de față, sunt și rămân abrogate.

Dat în București, la 21 Septembrie 1943.

ANTONESCU

Mareșal al României

și

Conducătorul Statului

Ministrul culturii naționale și al cultelor,
Prof. I. Petrovici

Se modifică, după cum vedem, numai articolul 37 din vechea lege. Această modificare va fi însă cauza la o mulțime de neînțelegeri și scârbe, între cele două biserici românești.

In anul 1928, când s'a votat legea cultelor, episcopii bisericii noastre au văzut acest lucru și de aceea au luptat stăruitor, ca el să nu se introducă. A rămas atunci așa, ca acei credincioși cari trec de la un cult la altul să o poată face liberi, dar averea bisericii din care au făcut parte să nu fie trecută la biserică, la care trec ei.

Legea era bună așa cum era și era și dreaptă. Este știut de toată lumea că bunurile bisericilor nu sunt făcute numai din donațiile credincioșilor și ale Statului, ci sunt făcute multe și din donațiile și ajutoarele episcopilor. Mulți apoi din acei credincioși cari au făcut donații mai însemnate bisericilor sunt morți și este

bunoare fără fund, care tot scoate bani și nu se mai gată nici odată? Așa crezi?

— Dar atunci cine i? că eu am tot auzit de Stat, Stat și iar Stat!

— Statul suntem toți oamenii din țară, eu, dumneata și toți ceilalți, și atunci...

— Mai lasă-mă 'n pace, că-ți dau acum una cu sapa asta, de mă pomenești cât trăiești — se răstește cumătra la mine.

— Arde-l! pișcă-l pe domn! — o încurajează ceilalți.

— Tu gândești, că eu nu vreau să trăiesc toți domnii? Că nici unul nu putem trăi fără de altul; noi fără ei, da zău că nici ei nu știu ce-ar băga la burtă dacă n'am fi noi.

„Bravo, cumătră, înțelepciuni ai grăit. Uniți să fim toți dela vlădică până la opincă, căci numai uniți vom putea face ceva; și acum hai-deți să odihnim și să mâncăm, că a trecut de amiază“.

Ion Hila Luca

Plătitu-ți-ai abonamentul?

nedrept ca donațiile lor să fie schimbate și date altei biserici, pe care ei nu s'au gândit niciodată s'o înzestreze.

Când roiește stupul, noul stup părăsind vechea stăpână părintească, nu duce cu sine nimica, nici fagure, nici miere, nici coș niță, ci-și face el însuși așezământ nou, din temelie până la copertă. Așa și credincioșii, nemulțumiți cu vechea lor religie, n'au decât să plece unde vreau, dar să nu ducă cu sine și averea menită vechii credințe și care prin urmare nu poate fi a lor.

Seamănă această lege desbinare între oameni, căci în chipul acesta mai ușor se poate face cumpărarea de suflete, de către aceia, cari au bani și putere și câte alte mijloace la dispoziție, pentru a momi pe cei mai slabi de credință.

Azi, când avem mai multă lipsă de înțelegere, când primejdia pentru biserică este așa de apropiată, legea adusă nu numai că nu rezolvă neînțelegerile dintre credincioși, dar va fi cauza la noi neînțelegeri, alujind la măcinarea bisericilor.

Impotriva acestei legi Consistorul din Blaj a protestat imediat ce s'a publicat, cu toată puterea, și pe urma ei se va intrista, suntem siguri, toată suflarea română unită

Catedrala Clujului

Cel mai mulți credincioși ai Bisericii noastre sunt în partea de nord a Transilvaniei. Episcopia cu cei mai mulți credincioși e la Cluj. (Înainte fusese la Gherla). S'a mutat la Cluj după războiul din 1914—1918, căci nu putea lipsi din Capitala Transilvaniei o Episcopie Unită. La Cluj era o singură biserică unită și aceea era mică. Era biserică zisă alui Bob, despre care a scris o carte învățatul Părinte protopop Dr. Elie Dăianu, membru corespondent al Academiei Române. Sfântul Părinte dela Roma în marea sa dragoste pentru fiii săi sufletești a hotărât, să se dea Episcopiei noastre o biserică frumoasă, în centrul orașului. S'a și dat (căci Sfântul Părinte dela Roma poruncește peste bisericile din toată lumea) biserică din Strada Regina Maria, care înainte fusese a călugărilor minorii.

Călugării minorii sunt o ramură a călugărilor franciscani. Au fost aduși în Transilvania de regele Mateiu Corvinul, fiul lui Ioan din Hunedoara, românul viteaz, care a luptat împotriva Turcilor. Aveau o casă și la Cluj, dar în 15 Martie

1556 au fost alungați de reformați, cari sunt dușmanii de moarte ai sfintei credințe catolice. Trecut-a însă și stăpânirea reformatorilor peste Transilvania și în 1724 călugării minorii revin la Cluj. Își fac casă în 1766, iar în 1779 încep a clădi biserică. S'a terminat repede. A fost consacrată în 1782. Și azi se vede la intrare o inscripție latinească, în care se povestește originea acestei biserici. E zidită în stil baroc, cu turn rotund, cu figuri, cum sunt aproape toate clădirile bisericești din secolul al XVIII-lea.

Așa e și catedrala unită din Oradea și cea din Blaj. A fost zidită de maeștri italieni, ca aproape toate bisericile mari din lume. Și clădirile mari ale Blajului de altădată au fost zidite de italieni. În cripta bisericii a fost înmormântat generalul Ignatie de Rosin, mort în 1774, comandant vestit de pe timpul Împărătesei Maria Terezia. Frumoasa biserică e consacrată Maicei Precurate.

Dupăce Sfântul Părinte Papa Pius XI a luat-o dela călugării unguri și a dat-o pe seama Episcopiei Unite, a devenit catedrală, adică biserică în care liturghisește Episcopul.

Societatea Sfânta Maria a îngrijit-o și îngrijește cu multă dragoste. S'a făcut iconostas după rândulala răsăriteană și s'au pus icoane frumoase. Răsunat-au și răsună și azi în acea Catedrală glasuri înțelepte de mari predicatori. Se înalță zănic rugi cucernice către Cel Atotputernic. A fost vizitată de Eminența Sa Cardinalul Eugen Tisserand, de Excelența Sa Andrea Cassulo, trimisul Sfântului Părinte dela Roma în țara noastră. An de an își prăznuiește cu tot mai multă dragoste Patroana Cerească, cerându-l ajutor.

Iosif Naghiu

Omor din milă. O mare nenorocire s'a petrecut, mai în zilele trecute, la București. Nenorocirea a lovit o familie cinstită și fără noroc. Un cunoscut bogătaş din București, Mihail Carcaleteanu și-a ucis soția, Olga Carcaleteanu, apoi, s'a omorât și el. Din scrisorile lăsate s'a aflat că el a făcut fapta aceasta din milă. Soția lui suferea de o boală grea, de cancer, care li pricinuia dureri groaznice. Pentru a-i scurta suferințele, la rugămintea ei, Carcaleteanu a împușcat-o, apoi s'a împușcat și el.

Războiul din Răsărit

Luptele pe frontul răsăritean continuă cu îndârjire. Trupele bolșevice înaintează, în fiecare zi, apropiindu-se de Nipru.

Dupăcum se spune din Berlin, trupele germane se retrag încontinuu, pentru a scurta frontul, pentru a-și spori forțele și a le întări.

La sfârșitul săptămânii trecute, trupele române și germane s'au apărat bine, în ținutul Cubanului, păstrându-și mai departe pozițiile. Prin pierderea portului Anapa și Novorosisk, din Caucaz, trupele române și germane au de apărat un front mai îngust.

În restul frontului au fost lupte mari, la Miazăzi, în apropiere de Nipru și Marea de Azov. Trupele bolșevice au încercat prin atacuri puternice să înfrângă apărarea germană dintre Melitopol și Zaporogie, ca să încheie legătura trupelor române și germane din Crimeea și Caucaz. Trupele bolșevice au fost însă ținute în loc.

Tot pe acest front, ceva către Miazănoapte, atacurile bolșevice au fost la fel de puternice. Germanii au trebuit să părăsească mai multe orașe și să se retragă către Nipru. Se spune chiar, că în mai multe locuri, trupele rusești au trecut și Niprul. Orașul Smolensk, așezat pe Nipru, a fost deasemenia ocupat de Ruși. După ce au părăsit orașul Smolensk, Germanii au aruncat în aer toate podurile de peste Nipru.

Nici o grătare și cu prețuri destul de potrivite și mulțumitoare. Și aceasta încă este o mare binefacere.

Chiar pentru aceea, nu-i putem în deajuns mulțumi I. P. S. Episcop Valeriu Traian Frențiu pentru gândul bun ce a avut, când a luat măsuri de cultivare cu legume a tuturor grădinilor școlilor din Biał.

Suntem siguri, acest gând bun se va urma și pe viitor, ceace va aduce o ușurare a traiului, nu numai la școli, ci și pentru toți locuitorii Białului.

Ion Pop-Câmpeanu

Luptele din Italia

Pe acest front s'au dat lupte, în ținutul Salerno. Trupele americane și engleze au suferit pierderi însemnate în cursul acestor atacuri.

La sfârșitul săptămânii trecute, germanii au adus trupe și în insula Cefalonia, din Marea Ionică, așezată în apropiere de Corint. Aici au atacat și au înfrânt o divizie italiană.

Pe apă, au început, după câteva săptămâni, iarăși luptele.

Un grup de submarine au atacat, în apele Oceanului Atlantic, mai multe vapoare engleze și americane. În câteva zile au fost scufundate 12 vapoare de transport.

O înțelegere cu Rusia

În luna viitoare va avea loc o conferință la Moscova, între reprezentanții Angliei, Americii și Rusiei. Se așteaptă mult dela această conferință. Americanii și Englezii nădăjduiesc să ajungă la o înțelegere cu Rusia în ce privește noua organizare a Europei.

Dacă la temelile acestei păci, pe care reprezentanții acestor mari puteri o pregătesc la Moscova, se va așeza dreptatea, atunci și pacea care va urma va fi o pace trainică. Dacă însă Rusia nu vrea să renunțe la gândurile ei de cucerire, atunci nici pacea, care se va încheia la sfârșitul acestui război, nu va ținea mult.

Cuvântarea dlui Churchill

Primul-ministru englez, dl Churchill a vorbit din nou în Camera Comunelor. Domnia Sa a arătat de data aceasta cum s'a desfășurat războiul din Africa, din Mediterana și cum s'a ajuns la capitularea Italiei. Despre tot ce s'a făcut în Italia a fost înștiințat și mareșalul Stalin.

Vorbind despre eliberarea dlui Mussolini, dl Churchill a spus că guvernul mareșalului Badoglio trebuia să-l predea pe duce Englezilor și Americanilor. Mai mult, a spus că soldații, cari îl păzeau pe dl Mussolini, primiseră ordin să-l împuște, în

cazul, când s'ar fi făcut vreo încercare de eliberare.

Un guvern fascist în Italia

Dl Mussolini a alcătuit în Italia un nou guvern fascist republican. Acest guvern este format mai mult din oameni tineri ai partidului, în care ducele are toată încrederea.

Formarea noului guvern fascist a produs bucurie la Berlin. Guvernul german arată toată încrederea sa noului guvern italian.

În chipul acesta ducele Mussolini a început organizarea Italiei neocupate, care va fi o Italie republicană, căreia i-se va da în curând o nouă constituție.

Nemții au părăsit Sardinia

O știre venită de pe frontul din Mediterana anunță că trupele germane au părăsit Sardinia. Retragerea, spune comunicatul german, s'a făcut în ordine, doar trupe de ale mareșalului Badoglio au mai atacat pe aceia cari se retrăgeau.

Cuvântul d-lui Roosevelt

În săptămâna trecută congresul american și-a început lucrările, fiind de față și dl Roosevelt, care a rostit cu acest prilej și un discurs.

După ce a arătat în linii mari desfășurarea luptelor pe frontul rusesc și din Mediterana, președintele Roosevelt a spus că America trebuie să se aștepte la pierderi grele. Aceste pierderi le va avea din partea Japoniei, care nu se va prăbuși cu una cu două.

Neutralitatea Turciei

În mai multe rânduri, Turcia și-a arătat dorința de a rămâne neutră și că își va apăra această neutralitate cu armele. Se spune că Americanii și Englezii au început să făcă încercări pe lângă guvernul turcesc, pentru a lăsa să iasă din starea de neutralitate, deoarece Turcia închide drumul armatelor aliate.

În cazul când Turcia nu ar

voi, s'ar putea întâmpla ca ea să fie atacată.

Dacă Turcia primește să iasă din neutralitate, atunci i-se dă Dodecanezul și ținutul din Apus de Dardanele.

Se mai spune apoi că ar fi fost și unele ciocniri la granița dintre Turcia și Rusia.

Foamele în India

India suferă, anul acesta, de lipsuri mari. O foamete mare bântue, mai ales, în ținutul Bengalului.

Gazetele scriu că în mai multe orașe din această provincie au murit de foame peste o mie de oameni.

De dragul celor mici

Copiii sunt comoara unui neam, nădejdea viitorului. Și tocmai pentru că sunt așa, ei trebuie îngrijiți, atunci, când sunt mici și când au mai mare lipsă de ocrotire.

Statul a început să facă în unele locuri cămine, să înființeze comitete cari au în grijă copiii mici ai celor săraci. Căci se știe că, în fiecare an, în țara noastră ne mor copilașii, pentru că nu sunt îngrijiți cum trebuie.

Gazetele mari au laudat — și pe dreptul — fapta soților Ivănescu dintr'un sat al județului Vlașca, care pe timpul muncilor, au îngrijit, vreme de 2 luni, 10 copii ai celor mai săraci locuitori din sat.

Fapta soților Ivănescu ar putea sluji de pildă atâtor cuconițe, care se îngrijesc atât de bine, își îngrijesc javrele și jăvruțele, dar nu vreană să știe de copii și n'au milă de copiii altora.

Pentru aceia cari au datorii în conversiune

O lege mai nouă vine în ajutorul acelor cari au datorii întrate în conversiune. Potrivit acestei legi, toți datorașii, atât cei dela sate, cât și cei dela orașe, primesc o reducere de 9 la sută, dacă își plătesc aceste datorii, în întregime până la 31 Decembrie 1943.

Legea spune mai departe că dacă datorașul nu a plătit în întregime această datorie, neplata unei singure rate aduce cu sine decăderea din drepturile de conversiune.

Banca sau creditorul li pot urmări, potrivit legii, pentru tot restul datoriei, pe cale judecătorească.

Când scrieți ori trimiteți bani, arătați-ne totdeauna, și neapărat, și Nr. din stânga jășii, cu care vă merge gazeta. Altfel nu putem rezolvi scrisorile DVoastre.

Știrile săptămânii

Se schimbă banii de hârtie de 1, 2, 5 și 20 Lei. Banca Națională a României a hotărât să retragă din circulație banii de hârtie de 1, 2, 5 și 20 Lei. În locul acestor bani, băncile naționale vor da bani de metal.

Pentru sănătatea neamului. S'a scris și s'a vorbit mult de primăria mare a bolilor venerice sau roșinoase, cum li se mai spune în lumca satelor noastre. O lege, adusă de curând, pedepsește foarte aspru, cu închisoare dela 1—5 ani și cu amendă dela 100.000 Lei la 500.000 Lei, pe aceia cari îmbolnăvesc pe alții cu aceste boli.

Când femeia n'are minte. Povestea s'a petrecut la Alba-Iulia. O nevastă tinerică și fără minte, a venit mai în zilele trecute să și cerceteze soțul concentrat în Alba-Iulia. La gară a angajat pe un birjar să o ducă la cazarmă, unde bărbatul își făcea datoria către țară. Pe drum, însă, s'a înțeles cu birjarul și în loc să ajungă la cazarmă, au plecat într-o comună din apropiere, unde au chefuit una zdravănă. A doua zi dimineața, tânăra și ușuratică nevastă s'a pomenit că din cei 500.000 Lei, pe cari li avea la ea li lipsesc 100.000 Lei. Deși vinovată, a avut curajul să înștiințeze poliția, care a descoperit că hoțul a fost chiar birjarul cel petrecăret. Ce vor fi pățit spatele nevestei, când a aflat și soțul de toată istoria aceasta, nu știm.

Vindecarea tuberculozei. Știința medicală a făcut vindecări, din ce în ce mai minunate, în vremea din urmă. Așa s'a ajuns să se vindece unele din boalele cele mai grele. Mai nou se spune că un învățat vienez a izbutit să vindecă tuberculoza pulmonară, pricinuind bolnavului o tuberculoză de piele. Adică vorba bătrânească: „cui cu cui se scoate“, s'a adevărit și aici.

Au furat turma stăpânului. Acum câteva zile, ciobanii Dumitru Petru, cu Gheorghe Bon și Avram Condrat s'au înțeles și au furat turma stăpânului lor, inginerul Cioca, din Constanța. Ciobanii au dus turma la târg și au încercat s'o vândă. Au fost prinși, însă, și dați pe mâna poliției.

Răzbunarea unor ciobani. Ciobanii Poranța N. Gheorghe și Iaru Z. Gheorghe au fost prinși pășunându-și turma de oi pe proprietățile mai multor săteni din Zărnești. Paznicii comunali au încercat să-i zălogească, dar cio-

banii mai voinici nu s'au lăsat și au pus pe fugă pe trei dintre paznici. A rămas numai săteanul Marin Stroe, care voia să le ducă, cu orice preț, turma în sat. Văzând că nu-i de glumit cu Stroe, ciobanul Poranța Gheorghe a tăbărit cu ciomagul său ferecat asupra lui și l-a lovit atâta, până l-a omorât. Ucigașul a fost arestat.

Ajutor la gazetă am pimit dela următorii abonați ai noștri, cărora le mulțumim din tot sufletul: Văgău Maria-Lupeni lei 50, Ciolac Toma-Comloșul Mare lei 100, văd. Ludovica Costea-București lei 600.

Doi copii arși de vii. Nenorocirea aceasta s'a petrecut în comuna Valea Lungă, de lângă Baj. Copiii Lenardt Rozalia de 7 ani și Tamaș Ioan de 5 ani au fost lăsați singuri acasă. În joaca lor prin curte și prin șură nenorocirii copii au făcut foc în gura șurii. După această ispravă s'au suit pe grajd ca să se joace în fân. Suflând vântul, focul a fost întins până în fundul șurii, iar de acolo a caprins întreaga șură și podul grajdului. Bieții copii au fost încercuți de flăcări și arși de vii, fără să se mai poată da jos. La țipetele lor disperate au sărit în ajutor câțiva acari din gară (focul a fost chiar în fața gării) însă fără să le mai poată ajuta. Copilașii au fost scoși morți din cenușa fânului. — Nu lăsați copiii singuri acasă. Stărniți pe lângă mai marii satului să facă un cămin de zi. În comună, unde copiii sunt îngrijiți și teriți de nenorociri, iar voi vă puteți face în liniște munca de toate zilele, la câmp.

Examenele din sesiunea de toamnă, pentru studenții dela Facultățile nemilitarizate se vor ține între 1 și 15 Octombrie. Între 15 și 20 Octombrie se vor elibera adeverințele trebuincioase, pentru amânarea de studii.

Soldat tăiat de tren și omorât. Soldatul Hăbisan Vasile, din Blaj, și-a pus capăt zilelor, aruncându-se înaintea trenului personal, în ziua de 9 Septembrie. Certat cu cei de acasă și chinat sulește că nu s'a înapoiat la timp din concediul avut, fapt pentru care urmă să fie pedepsit, nenorocitul s'a aruncat înaintea trenului, care l'a tăiat în bucăți, omorându-l pe loc. Faptul s'a întâmplat, între gara Valea Lungă și gara Micăsasa. Facându-se autopsie, Curtea Marțială a autorizat înmormântarea.

Poșta gazetelor

Văd M. Șuteu 5639. Ați trimis în 12 Febr. 1943 Lei 300; din aceștia s'au trecut pe 1942 Lei 100 și pe 1943 Lei 200; mai aveți de plată pe 1943 Lei 200.

Păr. Prof. Ioan Ciomaș. V'am trimis Nrii ceruți. de aici lucolo Vă merge regulat.

Cunoștințe folositoare

Alegerea porumbului de sămânță

În unul din numerile trecute al acestui ziar am arătat că porumbul este una din principalele culturi ale țării noastre. Că, în ceea ce privește suprafața cultivată cu porumb, suntem a treia țară din lume și a doua, în ceea ce privește exportul acestui produs, adică vânzarea peste graniță.

Tot atunci am arătat că în ceea ce privește producția la jugăr, ne numărăm printre cele din urmă țări din lume, deși nu ne-ar sta de loc rău, ca, față de pământul nostru, să producem la jugăr, de 2 ori atâta cât recoltăm.

Producția noastră este mică, deoarece nu ținem seamă de anumite reguli.

Chiar anul acesta ne-a putut servi de învățământ, deoarece s'a putut vedea că cine a înșămânțat în arătură de toamnă și a făcut 3 prașile (sape) și-a asigurat o recoltă potrivită.

O lucrare căreia trebuie să-i dăm o deosebită importanță este alegerea porumbului de sămânță, deoarece știut este că: „ceea ce sameni, aceea vei culege“. Nu-i destul să alegem știuleții (cocii) pentru sămânță din grămadă, ci aceștia trebuiesc aleși în lan, în câmp.

Alegem plantele cele mai frumoase în câmp. Înainte de coacere, iar după recoltare alegem știuleții de sămânță, procedând în felul următor:

Într-o zi de repaus, cam pe la începutul coacerii porumbului, când o parte din pănușe precum și partea de jos a tulpinilor încep să îngălbenească, facem o plimbare prin lan. Alegem și însemnăm cu această ocazie din lan, nu dela margini, plantele cu o coacere mai timpurie, potrivit de înalte, cu tulpini drepte, viguroase și bine înfrunzite.

Să fie sănătoase, având unul sau doi știuleți frumoși, bine îmbrăcați, legați scurt și așezați cam la mijlocul tulpinei.

Prof. V. I. Oprigiu 12788. Am primit Lei 500; am trecut pe 1943 încă Lei 140, pentru ca să fie achitat întreg anul, iar restul de 360 Lei l'am trecut pe anul 1944.

Gh. I. Simon 5643, Am primit Lei 360 pe 1943, de aici se trimite ziarul regulat.

Man Gh. 10874 Am primit banii, sunteți în regulă pe 1943 și Vă mulțumim pentru ajutorul dat.

Porumbul astfel însemnat îl culegem separat, fie înainte cu câteva zile, fie chiar și odată cu recoltarea. Dela fiecare plantă luăm știuletele cel mai bun și din totalul știuleților lăsăm pentru sămânță pe aceia cari sunt bine copti, sănătoși, acoperiți la amândouă capetele, cu rânduri drepte, boabe strânse, coceanul tare, destul de subțire, având forma și culoarea soiului respectiv. Știuleții astfel aleși după ce se lasă câteva zile la soare ca să se usuce, se păstrează până la înșămânțare, într-o încăpere închisă, bine aerisită, așezați frumos, în nici un caz să nu-i ținem în grămezi. La timpul potrivit vom arăta cum se face controlul acestor știuleți înainte de înșămânțare, pe cari li alegem din nou, după ce le cunoaștem și proba de încolțire.

Sfătuim pe cultivătorii de porumb, să țină seamă de această importantă lucrare, deoarece știim că nici o plantă nu se corcește atât de ușor ca și porumbul și deci el are cea mai mare nevoie de alegerea seminței.

Alegerea porumbului de sămânță ne asigură o recoltă bună.
Ing. Agr. Șef I. Gherman

Cărți nouă

Victor Calmuc: *Eu n'am luptat în Caucaz.*

În cetatea Brașovului, din teascurile pograției „Astra“, a apărut de curând volumul de poeme „Eu n'am luptat în Caucaz“. Tânărul poet brașovean d. Victor Calmuc ne dă în cele 20 pagini — format mare — 17 poeme de o netăgăduită frumusețe. Vlața sbuciumată și plină de greutate a acelor cari luptă în prima linie de bătălie, gemetele înăbușite ale răniților ce zac în spitale, precum și dorul celor de acasă după cei plecați sunt prinse cu măiestrie în versuri alese, clare.

Cartea se poate cumpăra direct dela autor: Brașov, Cartier I. A. R. Pavilion Nr. 2.

No. G. 1731—1938.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza deciziei No. G. 1731—1938 a judecătoriei mixte Blaj în favoarea reclamantului „Patria“ Inst. de Credit și Econom. S. A. Blaj, repr. prin avocatul Dr. Egeș Moldovan din Blaj pentru încasarea creanței de 4070 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 2 Octombrie 1943 orele 15 p. m. la fața locului în comuna Sănmiclăuș, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: una vacă de 15 ani un car pentru boi, un coșer pentru porumb și 20 buc. lemne de stejar în valoare de 16500 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare

Blaj, la 15 Sept. 1943.

ss. IOAN GHERHEȘ
delegat judecătoresc

165 (1—)